

RASET – TRAGEDIE OG GAVMILDHET

Filmen om leirraset på Fagereng lille julaften 1953.

Vi hadde leirraset som tema allerede 7. februar 2006 og treffet ble da filmet. Det var filmen fra denne kvelden som nå ble vist. Grunnen til at vi ønsket å vise denne filmen, var at erstatningshuset «Gavetun» som familien Madsen fikk av lokalsamfunnet, ble jevnet med jorden i 2016 og erstattet av et nytt boligområde - «Borgenholtet».

Nedenstående er sakset fra filmen:

«Vigdis Marie Madsen innledet om leirraset på Fagereng lille julaften 1953 som var hennes besteforeldre Alfred og Agnes Madsens sted. Vigdis har annenhånds kunnskap om raset, basert på faren Mads sine fortellinger og diverse avisartikler.

Alfred og Agnes Madsen og deres sønn Mads bodde på Fagereng på Borgen hvor de hadde snekkerverksted og sagbruk. De hadde merket bevegelser dagen før og søkte tilflukt hos naboer. Agnes og Alfred dro til Egil Borgen i Smedhagan og Mads dro til Leif Lauten. Hovedraset gikk en stund etter midnatt natt til julaften 1953.

Blåleira rant helt stille nedover og fylte Lillobekken. Raset stoppet da det traff vegen. Det var et kvikkeleireras og 40 mål jord var blitt til 10 mål etter raset. Statsgeolog Thomsen betraktet raset som et typisk kvikkeleireras da det hadde vært en særdeles regnfull høst.

Agnes Madsen sa etterpå: "Vi berga livet og beholdt vettet". Det som ellers ble reddet var hesten Guri, en sau og ei ku. Hønene kom aldri til rette, men det ble plukket opp hele egg av leira. Ellers ble litt servise, noe sølvtøy og redskap og skjøtet på eiendommen plukket opp av leirmassene.

Det ble lagt ut gavelister i avisene og det var ofring i kirkene til familien. Lokalsamfunnet stilte helt fabelaktig opp for de rammede. Familien fikk 11 mål skog og jord fra et sameie på Borgen. Det nye huset fikk navnet «Gavetun» og allerede i november 1954 flyttet familien inn.

Odd Kinnsbekken leste fra farens dagbok. Han kunne fortelle at været hele høsten hadde vært preget av regn og mildvær. I november og desember var det også mildt og sølete.»

Etter filmfremvisningen, kom Ivar Frydenlund og flere med kommentarer. Ivar Frydenlund fant hesten i leira dagen etter da han var nede ved raset og kikket. Hesten viftet med ørene, så derfor ble den oppdaget.